

Datum 2016-12-21 Vårt Dnr 2016/1203
Ert Dnr Ju2016/06394/L6

e-post 2016-12-21

REGERINGSKANSLIET JUSTITIEDEPARTEMENTET	
Ink	2016 -12- 22
Dnr	Ju2016/06394/46

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten

Betänkandet (SOU 2016/58) Ändrade mediegrundlagar

Inledning

Konsumentverket inskränker sitt yttrande till de delar som kan anses beröra myndighetens uppdrag.

Undantag från grundlag, TF 1 kap. 12 § punkten 4

Konsumentverket tillstyrker förslaget som innebär att det tydliggörs i grundlagen att det i lag får meddelas föreskrifter om krav på att införa och på ett visst sätt utforma varningstext, innehållsdeklaration eller annan liknande produktinformation, under förutsättning att skyddet krävs för att skydda exempelvis konsumenter.

Sedan tidigare regleras i exempelvis 10 § lagen om leksakers säkerhet (2011:579) att en tillverkare ska förse leksaken eller dess förpackning med varnings- och informationstexter om inbyggda faror och skaderisker. Lagstiftaren gjorde i prop. 2010/11:65 s. 46 bedömningen att det fanns utrymme att införa bestämmelsen i leksakslagen med stöd av TF 1:9 punkten 3.

Utredarna har alltså nu föreslagit att en bestämmelse införs för att tydliggöra rättslaget och undvika oklarheter, vilket Konsumentverket ställer sig positivt till. Konsumentverket delar vidare utredarnas slutsats att det inte framstår som lämpligt att i grundlagen lägga fast en kvantitativ gräns för hur stor andel produktinformation som kan accepteras från ett tryck- och yttrandefrihetsperspektiv, utan att detta får avgöras med beaktande av förhållandena i det enskilda fallet. Denna fråga är inte endast begränsad till tobaksområdet utan kan få betydelse även i andra fall där det ställs omfattande krav på produktinformation på förpackningar.

Bestämmelse om neutrala tobaksförpackningar

Utredarna konstaterar att en grundlagsbestämmelse som möjliggör neutrala tobaksförpackningar kan hamna i konflikt med de tryck- och

yttrandefrihetsrättsliga principerna om etableringsfrihet och förbud mot hindrande åtgärder. Kommittén har delade åsikter i sakfrågan och ett flertal känner sig även tveksamma till beredningsformen. Utredarna har i nuläget valt att inte lägga fram något lagförslag utan redogör endast för hur en bestämmelse i TF skulle kunna utformas.

Konsumentverket bedömer utifrån ett folkhälsoperspektiv att ett införande av neutrala tobaksförpackningar vore positivt. Även om neutrala tobaksförpackningar endast skulle minska tobaksförbrukningen i en mindre omfattning vore detta ändå av betydelse utifrån ett folkhälsoperspektiv. Mot bakgrund av att det handlar om en mycket ingripande åtgärd kan lagstiftaren emellertid överväga att följa upp utvecklingen av tobaksanvändningen i jämförbara länder där lagstiftaren beslutat att införa bestämmelser om neutrala tobaksförpackningar. Lagstiftaren kan även överväga att invänta och utvärdera vilka effekter andra åtgärder får som redan har införts eller utreds, exempelvis större hälsovarningar, nya märkningsregler och ett exponeringsförbud, innan lagstiftaren tar slutlig ställning till om det ska införas en grundlagsbestämmelse som möjliggör att i lag införa regler om neutrala tobaksförpackningar.

Uppgiftssamling, TF 1 kap. 13 § samt YGL 1 kap. 20 §

Konsumentverket tillstyrker förslagen till undantag vilket innebär att lagstiftaren ges möjlighet att i lag förbjuda offentliggörande av särskilt integritetskänsliga uppgifter som ingår i en uppgiftssamling som är sökbar.

Konsumentverket välkomnar att det nu lämnas förslag som syftar till att skydda den enskilde konsumentens integritet när det gäller uppgifter såsom etniskt ursprung, politiska åsikter, hälsa m.m. gentemot näringsidkare vars kommersiella affärsidé är att tillhandahålla uppgifter av känslig natur i form av sökbara on-linetjänster. Myndigheten delar utredarnas uppfattning att verksamhet av dylikt slag får sägas ligga relativt långt från själva kärnan för det område som grundlagarna är tänkta att omfatta.

Sändning av program, YGL 3 kap. 2 §

Konsumentverket tillstyrker förslaget som innebär att det i lag får ställas samma krav på att beställ-tv i tråd ska tillgängliggöras för personer med funktionsnedsättning som ställs på traditionell tv. Det är viktigt att denna utvidgning görs mot bakgrund av att allt fler väljer att titta på beställ-tv medan det traditionella tv-tittandet minskar.

Konsumentverket har inga ytterligare synpunkter på förslaget.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Cecilia Tisell. I handläggningen har också föredragande vikarierande processrådet Madeleine Larsson deltagit.

Cecilia Tisell
Beslutande

Madeleine Larsson
Föredragande